

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Pražské jaro 1968 ve světle tranzitologických teorií

Autor práce: Filip Běhal

Autor posudku: Radek Buben

Práce Filipa Běhala je zajímavým a nezcela obvyklým způsobem o aplikaci striktně teoretického a diskutabilního přístupu na historickou materii. V konkrétním případě autor – dle mého soudu úspěšně – uplatňuje přístupy klasické tranzitologie na liberalizační proces v roce 1968. Ačkoli korpus tranzitologických prací by šlo jistě zvětšit, je množství a charakter použité literatury dostatečné a obsahuje oborovou „klasiku“.

Autorovi se v zásadě daří udržet argumentační linku a aplikovat zkoumané teorie na dnes již rozsáhlý empirický materiál. Právě využití spíše omezeného počtu zdrojů v případě analýzy historického procesu může být autorovi vytknuto. Třeba Pithartův Osmašedesátý, byť jde o esej bez základních historiografických náležitostí, by pro autora mohl být zdrojem řady velmi inspirativních podnětů. Stejně tak by jistě stálo za to konfrontovat názory českých autorů na reformní proces, třeba zmíněného Pitharta s Pavlem Tigridem. Byť znovu zdůrazňuji, že ani jeden z uvedených autorů nepublikoval k této otázce striktně vědecký text, jejich pohledy determinují české názory na rok 1968 a jsou jím současně determinovány. Tato námitka by nemusela být vznesena, kdyby autor na úvod nepřilíš „organicky“ nezmiňoval české (ne)recepce tranzitologie. Nezmínění hodnocení reformního procesu v „osmašedesátém“, která jsou u nás převážně publicistická, což také vypovídá o

stavu a charakteru mainstreamové české historiografie, je ve světle výše uvedeného chybou.

Ocenit je třeba Běhalovu práci se Skillingovým rozsáhlým a pionýrským rozbořem československých událostí, která v našem kontextu rozhodně nebývá zvykem. Kniha tohoto klasika ani není v naší zemi k dispozici ve veřejných knihovnách.

Stejně tak je třeba ocenit fakt, že autorovi se povedlo ovládnout a internalizovat „tranzitologickou logiku“, s jejím důrazem na aktéry procesů, jejich preference a vzájemné interakce.

Formální výtku je třeba vznést ke způsobu citování Mitrochinova archivu, kdy je jedna z kapitol knihy citována samostatně, jako by šlo o článek ve sborníku.

Práce Filipa Běhala je slibným textem, především z hlediska dalšího autorova intelektuálního vývoje.

Text doporučuji k obhajobě se známkou **výborně** až **velmi dobře**.

Radek Buben